

воєнізованих або збройних формувань будь-яким іншим шляхом.

6. Потребує удосконалення порядок обігу зброї в Україні, зокрема слід вирішити питання про надання дозволів про носіння, видачу, ремонт, транспортування, зберігання та використання вогнепальної зброї, боєприпасів, вибухівки та іншого летального та не летального озброєння, в тому числі й військової, бойової та іншої броньованої технік. Даний захід надасть можливість посилити контроль за обігом цих предметів, а також знизить ризики незаконного заволодіння ними та подальшого їх використання.

Література

1. Задорожній О. В. Міжнародне право в міждержавних відносинах України і Російської Федерації 1991-2014: монографія / Задорожній Олександр Вікторович; Укр. асоц. міжнар. права, Ін-т міжнар. відносин Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка, каф. міжнар. права. – К.: К.І.С., 2014. – 960 с.

2. Бусол О. Проблеми нормотворчості при розробці Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб – учасників подій на території Донецької та Луганської областей» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=416:zakoni-16-veresnya-2&catid=71&Itemid=382

3. Вознюк А. А. Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності учасників організованих злочинних об'єднань: монографія / А. А. Вознюк. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2015. – 236 с.

4. Кучменко С. В. Проблеми кримінально-правового регулювання створення та функціонування добровільних військових формувань / С. В. Кучменко // зб. тез доповідей круглого столу «Актуальні проблеми застосування кримінального законодавства». – К., 2015. – С. 168-171.

УДК 343(043.2)

Діордіца І. В., к.ю.н.,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

РЕАЛІЇ ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ПРИ ВЧИНЕННІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Нині при використанні Інтернету в Україні немає жодних законодавчих обмежень. Перш за все, варто відмітити про порушення авторських та інших прав в соцмережах. Українські й закордонні сайти переповнені статтями та книгами, розміщеними без згоди авторів. «Переходячи» з одного сайту на інший, матеріали, як правило, втрачають імена своїх авторів, а часто присвоюються іншим. Таким чином зі збільшенням використання творів у мережі Інтернет, збільшується кількість випадків порушення авторських прав.

З метою ліквідації негативних наслідків порушення авторського права

в мережі Інтернет, законодавець повинен підвищити рівень покарань за злочини у даній сфері залежно від рівня суспільної небезпеки, уряд – активними діями довести суспільству, що він не сприятиме порушенням авторських прав у сфері інформаційних технологій, а також ввести додаткові засоби захисту [1, с. 200].

Однак, якщо раніше Інтернет був зорієнтований переважно на те, щоб через нього можна було дістати певну інформацію, переслати документи по пошті і т.д., то тепер постав новий аспект – життя у віртуальному світі через такі сайти, як Вконтакте.ru, Facebook.com, Formspring.me і багато інших.

Те, що соціальна мережа дійсно поглинула багатьох – це факт, але виникає логічне запитання: чому? Причин знову ж таки багато і вони стосуються не тільки економії часу, а насамперед таких психологічних механізмів, які стосуються відповідальності, самовпевненості та самозахисту.

Із психологічної точки зору Інтернет сприймається людиною, чимось на рівні натовпу. А в натовпі, як відомо, обличчя і індивідуальність зникає, а із нею і відповідальність. Коли ж ми потрапляємо в Інтернет, ми, як і в натовпі, нібито зникаємо, відчуваємо себе анонімними та недоторканими, із легкістю можемо «качати» піратську продукцію, що є протиправним, хоча це можна інтерпретувати як крадіжку. У мережі ми можемо легко написати будь-яку образу. Ми можемо принизити людину, а в «реальному» світі посягання на честь і гідність особи можуть нести цивільну (ст. 7 ЦК України) або кримінальну відповідальність, яка настає за образу (ст. 161 КК України).

За наклеп у ЗМІ або мережі Інтернет можна було отримати до року виправних робіт, за неправдиве звинувачення в тяжкому злочині – до 2 років обмеження волі. Відповідні норми містилися в законі № 3879. Згідно з цим законом, Кримінальний кодекс України був доповнений статтею 151 [2] «Наклеп» (в засобах масової інформації або в Інтернеті). Згідно з ухваленим законом до Кримінального кодексу України додавалася стаття «Екстремістська діяльність». В ній зазначалося про те, що виготовлення, зберігання з метою збуту чи розповсюдження, а також збут чи розповсюдження екстремістських матеріалів, зокрема через засоби масової інформації, Інтернет, соціальні мережі, використання чи демонстрування екстремістських матеріалів перед масовим зібранням людей, публічні висловлювання чи заклики екстремістського характеру, а також фінансування зазначених дій або інше сприяння їх організації чи здійсненню караються штрафом від 200 до 800 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян із конфіскацією екстремістських матеріалів [2].

Соціальні мережі в Інтернеті використовуються як високотехнологічний інструмент для поширення ідей і розпалювання

ворожнечі на соціальному, національному, політичному та мовному ґрунті. Все частіше лунають заклики до нетерпимості, ворожнечі, ненависті та насильницької зміни влади і конституційного ладу. Нерідко під виглядом самоорганізації громадян Інтернет використовується для маніпулювання ззовні, в результаті чого відбувається суттєве зростання конфліктності, жорстокості, безжальності та насильства серед населення, що призводить до зниження рівня моральності та системного заподіяння шкоди законним правам та інтересам громадян і суспільству, інтересам держави в цілому.

Можемо влаштувати скандал, який затягне всіх, хто в цей час опинився на злочасному сайті і т.д. І знову ж таки – ніякої відповідальності. Але відсутність відповідальності – не єдина проблема.

Важливо враховувати те, наскільки потужним є вплив цих сайтів на психологію людини, перш за все, що стосується молоді, але не тільки. У дорослих в Інтернеті також спрацьовують аналогічні психологічні механізми: що може бути простіше, ніж зайти на який-небудь сайт і написати будь-яку найгрубішу образу, але із політичним, націоналістичним чи іншим контекстом – все одно ж ніхто не покарає за це, навіть якщо ви пишете дійсно від свого імені. І такий підхід має масовий характер, що не може не позначитися на соціумі в цілому: рівень агресії зростає, ризик заворушень підвищується, конфлікти в суспільстві нарощуються і т.д.

У чинному Кримінальному Кодексі України немає статті яка прямо б регулювала відповідальність за сепаратизм. Тому для того щоб кваліфікувати дії пов'язані із сепаратизмом необхідно звернутися до статті 110 КК України «Посягання на територіальну цілісність і недоторканість України». Сепаратизм підлягає кримінальній кваліфікації за статтею 110 КК України, саме тому, що його наслідками є порушення територіальної цілісності і недоторканості території України. А, оскільки ці дії будуть вчинені у віртуальному просторі, то актуальним стане питання притягнення винної особи до відповідальності. Оскільки необхідно зібрати значну кількість доказів щодо того, чи реальна людина вчинила ці дії, чи «вигадана» особа, чи, можливо, робот.

Література

1. Рудник Л. І. Право на доступ до інформації: дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Національний університет біоресурсів і природокористування України / Людмила Іванівна Рудник. – К., 2015. – 247 с.

2. За наклеп у ЗМІ або мережі Інтернет можна отримати до року виправних робіт, за неправдиве звинувачення в тяжкому злочині – до 2 років обмеження волі [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://newsradio.com.ua/2014_01_16/V-Ukra-n-vvedeno-krim-nalnu-v-dpov-daln-st-za-naklep-ekstrem-stsku-d-jaln-st/